

TCVN

TIÊU CHUẨN QUỐC GIA * NATIONAL STANDARD

**TCVN 8497:2010
ISO 13731:2001**

Xuất bản lần 1

First edition

**ECGÔNÔMI MÔI TRƯỜNG NHIỆT –
THUẬT NGỮ VÀ KÝ HIỆU**

**ERGONOMICS OF THE THERMAL ENVIRONMENT –
VOCABULARY AND SYMBOLS**

HÀ NỘI – 2010

Lời nói đầu

TCVN 8497:2010 hoàn toàn tương đương với ISO 13731:2001;

TCVN 8497:2010 do Ban Kỹ thuật tiêu chuẩn quốc gia TCVN/TC 159 *Ergonomics* biên soạn, Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng đề nghị, Bộ Khoa học và Công nghệ công bố.

Foreword

TCVN 8497:2010 is identical with the English version of ISO 13731:2001;

TCVN 8497:2010 is prepared by Technical Committee TCVN/TC 159 *Ergonomics*, submitted by the Directorate for Standards, Metrology and Quality (STAMEQ), and approved by the Ministry of Science and Technology.

For the purposes of this standard, the following editorial changes have been made:

The words "this International Standard" have been replaced by "this Standard".

Lời giới thiệu

Tiêu chuẩn này là một trong những tiêu chuẩn được dùng trong việc đánh giá ảnh hưởng của môi trường nhiệt đối với con người.

Tiêu chuẩn này được biên soạn từ các thuật ngữ định nghĩa, ký hiệu và đơn vị của các đại lượng sử dụng trong các tiêu chuẩn thuộc lĩnh vực ergonomics môi trường nhiệt đã được công bố. Các thuật ngữ và định nghĩa được nêu tại Điều 2 của tiêu chuẩn này. Khi một định nghĩa của một thuật ngữ về mức yêu cầu trong tiêu chuẩn môi trường nhiệt, thì không được nêu trong tiêu chuẩn này

Điều 3 cung cấp ký hiệu và các đơn vị liên quan tới các thuật ngữ định nghĩa. Đồng thời cũng liệt kê các ký hiệu và đơn vị cho dù các thuật ngữ định nghĩa đó có hoặc không được nêu trong tiêu chuẩn này.

Introduction

This International Standard forms part of a series intended for use in the assessment of the influence of thermal environments on humans.

It is a compilation of terms, definitions, symbols and units of quantities used in the standards published by ISO in the field of ergonomics of the thermal environment. The terms for which a definition existed in the original standard are given in clause 2, together with their definition. When a definition of a term is generally understood at the level required for standards for the thermal environment, it has not been given in this International standard

Clause 3 provides the symbols and units associated with the terms. It lists the symbols and units, irrespective of whether a definition existed for the term in the original standard or not.

Ergonomics of the thermal environment – Vocabulary and symbols

1 Phạm vi áp dụng

Tiêu chuẩn này định nghĩa các đại lượng vật lý thuộc lĩnh vực ergonomics môi trường nhiệt. Đồng thời liệt kê các ký hiệu và đơn vị tương ứng.

Mục đích của tiêu chuẩn này là:

- Đưa ra thuật ngữ định nghĩa và ký hiệu cho các đại lượng được sử dụng trong những Tiêu chuẩn về ergonomics môi trường nhiệt;
- Cung cấp phần viện dẫn về thuật ngữ định nghĩa và các ký hiệu nhằm sử dụng để biên soạn các tiêu chuẩn trong tương lai hoặc các ấn phẩm khác thuộc lĩnh vực ergonomics môi trường nhiệt.

CHÚ THÍCH: Tiêu chuẩn này cho phép điều chỉnh cả về thuật ngữ và ký hiệu trong tiêu chuẩn mới hoặc soát xét các tiêu chuẩn hiện hành khi được yêu cầu (xem Thư mục tài liệu tham khảo).

1 Scope

This International Standard defines physical quantities in the field of the ergonomics of the thermal environment. The corresponding symbols and units are also listed.

The aim of this International Standard is

- to give vocabulary and symbols for the quantities used in International Standards on ergonomics of the thermal environment,
- to provide a reference of vocabulary and symbols to be used in writing future International Standards or other publications on the ergonomics of the thermal environment.

NOTE This International Standard will allow the correct inclusion of vocabulary and symbols in new International Standards or during the revision of existing standards (see the Bibliography) when they are required.

2 Thuật ngữ và định nghĩa

CHÚ THÍCH: Các định nghĩa cho từng thuật ngữ cụ thể được liệt kê trong Điều 3 phù hợp với phần viện dẫn [11] trong Thư mục tài liệu tham khảo

2.1

Dòng nhiệt bức xạ tuyệt đối

Tổng mức năng lượng tỏa ra theo một hướng trên mỗi đơn vị diện tích bề mặt

2.2

Nhiệt độ không khí

Nhiệt độ bầu khô của không khí xung quanh đối tượng nghiên cứu

2.3

Vận tốc không khí

Vận tốc không khí trung bình trên vận tốc của không khí, có nghĩa là cường độ vector vận tốc của dòng tại điểm đo được xem xét, trong một khoảng thời gian (thời gian đo)

2.4

Vận tốc không khí tại thời điểm t

Cường độ vector vận tốc của dòng, tại điểm đo tại thời điểm t

2.5

Thời gian tiếp xúc cho phép

Khoảng thời gian tiếp xúc bị giới hạn

Khuyến nghị về thời gian tiếp xúc tối đa

2.6

Áp suất không khí

Áp suất không khí môi trường bên ngoài, được hiển thị trên khí áp kế

2.7

Nhiệt độ ống tai

Nhiệt độ đo được bởi một máy biến nồng độ đặt áp sát vào thành lỗ tai ngay sát màng nhĩ

2 Terms and definitions

NOTE Definitions are presented for certain terms listed in clause 3 in accordance with reference [11] given in the bibliography.

2.1

absolute radiant heat flow

total rate of energy emitted in one direction per unit area of surface

2.2

air temperature

dry-bulb temperature of the air surrounding the occupant

2.3

air velocity

mean air velocity average velocity of the air, i.e. the magnitude of the velocity vector of the flow at the measuring point considered, over an interval of time (measuring period)

2.4

air velocity at the time t

magnitude of the velocity vector of the flow, at the measuring point considered at the instant t

2.5

allowable exposure time

duration limited exposure

recommended maximum time of exposure

2.6

atmospheric pressure

pressure of the outdoor atmosphere, as indicated by a barometer

2.7

auditory canal temperature

temperature measured by a transducer located against the walls of the auditory meatus immediately adjacent to the tympanum

2.8	Mức chuyển hóa cơ bản Mức năng lượng chuyển hóa trong một cơ thể ở trạng thái nghỉ, thức, nhịn ăn và điều kiện bình thường	2.8	basal metabolic rate rate of metabolic energy in an organism in a rested, awake, fasting and thermoneutral state
2.9	Nhiệt cơ thể tăng lên hoặc mất đi Sự tăng hoặc giảm nhiệt lượng cơ thể do mất cân đối giữa sinh nhiệt và mất nhiệt, thường được biểu thị bằng đơn vị diện tích của toàn bộ các bề mặt cơ thể.	2.9	body heat gain or loss increase or decrease in the heat content of the body caused by an imbalance between heat production and heat loss, usually expressed in terms of unit area of total body surfaces
2.10	Mức tích nhiệt cơ thể Mức thay đổi nhiệt lượng cơ thể Mức tăng (+) hoặc giảm (-) lượng nhiệt cơ thể gây nên bởi sự mất cân bằng giữa sinh nhiệt và mất nhiệt, được biểu thị bằng đơn vị diện tích tổng các bề mặt cơ thể.	2.10	body heat storage rate rate of change in body heat content rate of increase (+) or decrease (-) in the heat content of the body caused by an imbalance between heat production and heat loss, expressed in terms of unit area of total body surfaces
2.11	Sự thay đổi khối lượng cơ thể do chất rắn Sự thay đổi khối lượng cơ thể do đưa vào (thức ăn) và thải ra (phân) ở thể rắn	2.11	body-mass variation for solids body-mass variation due to intake (food) and excretions (stools) of solids
2.12	Sự thay đổi khối lượng cơ thể do nước Sự thay đổi khối lượng cơ thể do đưa vào và thải ra (nước tiểu) của nước	2.12	body-mass variation for water body-mass variation due to intake and excretion (urine) of water
2.13	Diện tích bề mặt cơ thể Tổng diện tích bề mặt cơ thể của một người không mặc quần áo	2.13	body surface area total surface area of a nude person
2.14	Độ cách nhiệt của lớp bao Sự chịu nhiệt tại lớp bao ngoài (da hoặc quần áo) của toàn bộ cơ thể	2.14	boundary layer thermal insulation thermal resistance at the outer boundary (skin or clothing) for the whole body

2.15

Nhiệt độ làm mát

Nhiệt độ bao quanh ở điều kiện “tĩnh lặng” ($1,8 \text{ m.s}^{-1}$) tạo ra cùng một dạng năng lượng làm mát như điều kiện môi trường thực tế

2.15

chilling temperature

ambient temperature which under “calm” conditions ($1,8 \text{ m.s}^{-1}$) produces the same cooling power as the actual environmental conditions

2.16

Hệ số diện tích quần áo

Tỷ lệ giữa diện tích bề mặt của phần cơ thể được che phủ bởi quần áo, gồm cả những phần không được che phủ bởi quần áo và bề mặt cơ thể để trần

2.16

clothing area factor

ratio between the surface area of the clothed body, including unclothed parts, and the surface of the nude body

2.17

Hệ số vùng diện tích quần áo chiếu theo hướng i

Tỷ lệ giữa diện tích được chiếu của một người mặc quần áo đang đứng trên một mặt phẳng vuông góc chiếu theo hướng i và diện tích được chiếu của một người không mặc quần áo trên cùng một mặt phẳng vuông góc chiếu theo hướng i

2.17

clothing area factor for the i-direction

ratio between the projected area of a standing clothed person on a plane perpendicular to the i-direction and the projected area of a standing nude person on the same plane perpendicular to the i-direction

2.18

Độ cách nhiệt của quần áo

Độ cách nhiệt cơ bản của quần áo, là trở nhiệt của một lớp cách nhiệt đồng nhất che phủ toàn bộ cơ thể có cùng hiệu ứng về dòng nhiệt nhạy cảm khi quần áo thực tế đang trong trạng thái đã được chuẩn hóa (tĩnh, lặng gió)

CHÚ THÍCH: Định nghĩa độ cách nhiệt quần áo cũng bao gồm cả những bộ phận cơ thể không được che phủ như đầu và tay.

2.18

clothing insulation

basic clothing insulation, that is the resistance of a uniform layer of insulation covering the entire body that has the same effect on sensible heat flow as the actual clothing under standardized (static, wind-still) conditions

NOTE The definition of clothing insulation also includes the uncovered parts of the body, like head and hands.

2.19

Sự thay đổi của khối lượng quần áo

Sự thay đổi khối lượng của quần áo do sự thay đổi của quần áo hoặc do sự tích tụ mồ hôi trong quần áo

2.19

clothing mass variation

mass variation of the clothing due to variation of clothing or to sweat accumulation in the clothing

2.20	Nhiệt độ bề mặt quần áo	2.20	clothing surface temperature
	Nhiệt độ trung bình của bề mặt cơ thể được mặc quần áo và cả các bộ phận cơ thể không được che phủ khác		mean temperature of the clothed surface including uncovered parts
2.21	Dòng nhiệt dẫn truyền	2.21	conductive heat flow
	Dòng nhiệt do sự truyền nhiệt qua các bề mặt cơ thể khi tiếp xúc với các vật thể rắn		heat flow by thermal conduction through the body surfaces in contact with solid objects
2.22	Dòng nhiệt đối lưu	2.22	convective heat flow
	Nhiệt trao đổi do có đối lưu giữa bề mặt bao (quần áo, da) và môi trường		heat exchange by convection between the boundary surface (clothing or skin) and the environment
2.23	Hệ số truyền nhiệt đối lưu	2.23	convective heat transfer coefficient
	Sự truyền nhiệt thực sự cảm nhận được trên mỗi đơn vị diện tích giữa một bề mặt và môi chất lưu động cho mỗi đơn vị nhiệt độ khác nhau giữa bề mặt và môi trường		net sensible heat transfer per unit area between a surface and a moving fluid medium per unit temperature difference between the surface and the medium
2.24	Nhiệt độ lõi	2.24	core temperature
	Nhiệt độ trung bình của lõi nhiệt cơ thể		mean temperature of the thermal core of the body
2.25	Nhiệt độ điểm sương	2.25	dew-point temperature
	Nhiệt độ mà tại đó không khí ẩm bị bão hòa (độ ẩm tương đối đạt 100%) với hơi nước khi được làm mát tại mức áp suất không đổi		temperature at which moist air becomes saturated (100 % relative humidity) with water vapour when cooled at constant pressure
2.26	Mức gió lùa	2.26	draught rate
	Tỷ lệ phần trăm số người khó chịu do gió lùa		percentage of people dissatisfied due to draught

2.27	Mất nhiệt khô	2.27	dry heat loss non-evaporative heat exchange (i.e. by radiation, convection and conduction) between the clothing surface, including uncovered skin, and the environment
2.28	Trao đổi nhiệt không bay hơi (có nghĩa do bức xạ nhiệt, đối lưu và truyền) giữa bề mặt quần áo, bao gồm cả phần da không được che phủ và môi trường	2.28	
2.29	Diện tích bề mặt cơ thể Du Bois Toàn bộ diện tích bề mặt cơ thể của một người không mặc quần áo được tính bằng công thức Du Bois dựa trên chiều cao và khối lượng	2.29	Du Bois body surface area total surface area of a nude person as estimated by the formula of Du Bois based on the height and mass
2.30	Độ cách nhiệt hiệu quả của quần áo Sự cách nhiệt của cơ thể tăng lên do quần áo được so sánh với trạng thái đề trần. Đây chính là sự chênh lệch giữa cách nhiệt toàn phần và độ cách nhiệt của lớp bao	2.30	effective clothing insulation increased body insulation due to clothing as compared to the nude state. It is the difference between the total insulation and the boundary layer insulation
2.31	Năng lượng sinh công Công ngoài Công hữu ích Năng lượng dùng trong việc thăng được công ngoài tác động lên cơ thể CHÚ THÍCH: Đối với hầu hết các hoạt động, có thể được bỏ qua	2.31	effective mechanical power external work useful work energy spent in overcoming external mechanical forces on the body NOTE For most activities it can be neglected
2.32	Dòng nhiệt bức xạ hiệu quả Sự trao đổi nhiệt bằng bức xạ giữa các tường bao và cơ thể con người	2.32	effective radiant heat flow heat exchange by radiation between the walls of the enclosure and the human body
2.33	Diện tích bức xạ hiệu quả của cơ thể Bề mặt của một cơ thể nơi trao đổi năng lượng bức xạ với môi trường thông qua một góc khói bằng 4π CHÚ THÍCH: Nhỏ hơn so với diện tích bề mặt thực của cơ thể nếu cơ thể không nhô ra ở mọi chỗ, ví dụ: cơ thể con người	2.33	effective radiating area of a body surface of a body that exchanges radiant energy with the environment through a solid angle of 4π NOTE It is smaller than the actual surface area of the body if the body is not everywhere convex, e.g. the human body.

2.33	Độ bức xạ	2.33	emissivity
	Tỷ lệ của tổng năng lượng phát xạ toàn bộ phát ra bởi một cơ thể so với năng lượng được phát ra bởi một vật đen tại cùng một nhiệt độ		ratio of the total radiant energy emitted by a body to the energy emitted by a black body at the same temperature
2.34		2.34	
	Đương lượng thải nhiệt của ôxy		energetic equivalent for oxygen
	Năng lượng được sinh ra do tiêu thụ của 1 l khí ôxy ở nhiệt độ 0 °C và 101,3 kPa		the energy produced by the consumption of 1 litre of oxygen at 0 °C and 101,3 kPa
2.35		2.35	
	Hiệu suất bay hơi của mồ hôi		evaporative efficiency of sweating
	Tỷ lệ giữa khối lượng mồ hôi bay hơi và khối lượng của mồ hôi sinh ra trên mỗi đơn vị thời gian		ratio between the mass of evaporated sweat and the mass of sweat produced, per unit time
2.36		2.36	
	Dòng nhiệt bay hơi trên da		evaporative heat flow at the skin
	Dòng nhiệt bay hơi dự đoán		predicted evaporative heat flow
	Dòng nhiệt bay hơi đáp ứng		required evaporative heat flow
	Tỷ lệ năng lượng được chuyển hóa do sự bay hơi từ da hoặc do sự ngưng tụ trên da		rate at which energy is transferred by evaporation from, or by condensation on, the skin
2.37		2.37	
	Hệ số truyền nhiệt bay hơi		evaporative heat transfer coefficient
	Sự truyền ẩn nhiệt thực trên mỗi đơn vị áp suất hơi nước chênh lệch do sự bay hơi của nước từ một đơn vị diện tích của một bề mặt ướt hoặc do sự ngưng tụ của hơi nước trên một đơn vị diện tích bề mặt cơ thể		net latent-heat transfer per unit vapour-pressure difference caused by the evaporation of water from a unit area of a wet surface or by the condensation of water vapour on a unit area of body surface
	CHÚ THÍCH: Động lực là sự khác nhau về áp suất hơi nước		NOTE The driving force is the vapour-pressure difference.
2.38		2.38	
	Trở bay hơi của một bộ quần áo		evaporative resistance of a clothing ensemble
	Sự cản trở hơi nước thoát ra ngoài của một lớp quần áo cách nhiệt bao phủ toàn bộ cơ thể có cùng tác động mất nhiệt bay hơi khi quần áo thực tế đang trong trạng thái đã được chuẩn hóa (tĩnh, lặng gió)		resistance to vapour transport of a uniform layer of insulation covering the entire body that has the same effect on evaporative heat loss as the actual clothing under standardized (static, wind-still) conditions

CHÚ THÍCH: Định nghĩa về $R_{e,cl}$ cũng bao gồm cả các phần không được che phủ khác của cơ thể như đầu và tay	NOTE The definition of $R_{e,cl}$ also includes the uncovered parts of the body, like heads and hands.
2.39	2.39
Trở bay hơi của lớp không khí bao	evaporative resistance of the boundary air layer
Sự cản trở hơi nước thoát ra ngoài cho toàn bộ cơ thể ở lớp bao quanh (da hoặc quần áo)	resistance to vapour transport for the whole body at the boundary (skin or clothing)
2.40	2.40
Thể tích khí thở ra tại ATPS	expiration volume at ATPS
Thể tích khí thở trong các điều kiện ATPS: Điều kiện không khí đối với nhiệt độ và áp suất đo được, bão hòa	expiration volume of gas at ATPS conditions: Atmospheric condition for Temperature and barometric Pressure, Saturated
2.41	2.41
Thể tích khí thở ra tại STPD	expiration volume at STPD
Thể tích khí thở ra tại các điều kiện STPD: Điều kiện tiêu chuẩn đối với nhiệt độ (0°C), áp suất đo được ($101,3\text{ kPa}$), Khô	expiration volume of gas at STPD conditions: Standard condition for Temperature (0°C), barometric Pressure ($101,3\text{ kPa}$), Dry
2.42	2.42
Nhiệt độ khí thở ra	expired air temperature
Nhiệt độ trung bình của không khí thở ra	mean temperature of the expired air
2.43	2.43
Độ cách nhiệt quần áo	garment insulation
Tăng độ trao đổi nhiệt với truyền nhiệt nhạy cảm bằng cách thêm một lớp quần áo đặc biệt cho cơ thể để trần	increased resistance to sensible heat transfer obtained from adding an individual garment over a nude body
CHÚ THÍCH: Sự tăng hiệu quả độ cách nhiệt tổng thể phụ thuộc vào chất liệu của quần áo	NOTE It is the effective increase in overall insulation attributable to the garment.
2.44	2.44
Hệ số hình chiếu giữa các bề mặt i và j	geometrical shape factor between surfaces i and j
Hệ số góc	angle factor
Hệ số hình chiếu bức xạ	radiation shape factor
Hệ số quan sát bức xạ	radiation view factor
Hệ số quan sát giữa bề mặt i và j	view factor between surfaces i and j
Phản năng lượng bức xạ khuếch tán do một bề mặt tỏa ra, biểu thị bằng ký hiệu i , được thu nhận trực tiếp bởi một bề mặt khác (có nghĩa là không có phản xạ), biểu thị bằng ký hiệu j	fraction of the diffuse radiant energy emitted by a surface, denoted by the subscript i , that is received directly (i.e. without reflections) by another surface, denoted by the subscript j

2.45	Nhiệt độ cầu	2.45	globe temperature
	Nhiệt độ được chỉ ra bởi một thiết bị cảm biến nhiệt độ đặt ở tâm một quả cầu có các đặc tính đạt tiêu chuẩn		temperature indicated by a temperature sensor placed in the centre of a globe having standard characteristics
2.46	Tổn hao tổng khối lượng cơ thể	2.46	gross body-mass loss
	Tổn hao khối lượng cơ thể của một người trong một khoảng thời gian; là sự khác biệt giữa các khối lượng cơ thể được đo tại thời điểm đầu và cuối của khoảng thời gian đó		body-mass loss of a person in a time interval; it is the difference between the body masses measured at the beginning and at the end of this interval
2.47	Nhịp tim	2.47	heart rate
	Số nhịp đập của tim đo được trong khoảng thời gian một phút		number of heart beats observed per one minute time interval
2.48	Nhịp tim sau khi hồi phục	2.48	heart rate after recovery
	Nhịp tim ghi lại được tại thời điểm nghỉ giải lao theo chiều hướng giảm để phục hồi		heart rate recorded at the time of the break in recovery deceleration trend
2.49	Nhịp tim lúc nghỉ ngơi	2.49	heart rate at rest
	Nhịp tim của đối tượng lúc nghỉ ở tư thế ngồi, ở điều kiện bình thường		heart rate of the subject at rest while sitting, under neutral conditions
2.50	Tỷ lệ ẩm độ	2.50	humidity ratio
	Tỷ lệ giữa khối lượng của hơi nước trong một mẫu không khí xung quanh với khối lượng của không khí khô trong cùng một mẫu		ratio of the mass of water vapour in a sample of ambient air to the mass of dry air in the same sample
2.51	Tỷ lệ ẩm độ đối với không khí thở ra	2.51	humidity ratio for the expired air
	Tỷ lệ giữa khối lượng hơi nước trong một mẫu không khí thở ra với khối lượng của không khí khô trong cùng một mẫu		ratio of the mass of water vapour in a sample of expired air to the mass of dry air in the same sample

2.52	Tăng nhịp tim do stress nhiệt	2.52	increase in heart rate due to heat stress
	Tăng nhịp tim liên quan tới sự căng thẳng do nhiệt mà đối tượng phải trải qua		increase in heart rate connected with the thermal strain experienced by the subject
2.53	Tăng nhịp tim do lao động cơ tĩnh	2.53	increase in heart rate due to static muscular work
	Tăng nhịp tim liên quan tới sử dụng lực tĩnh		increase in heart rate connected with static exertion
2.54	Nhiệt độ khoang bụng	2.54	intra-abdominal temperature
	Nhiệt độ đo bởi một bộ cảm biến, được đối tượng nuốt vào qua đường ruột		temperature measured by a transducer swallowed by the subject during its transit through the intestinal tract
2.55	Hệ thức Lewis	2.55	Lewis relation
	Tỷ lệ giữa hệ số truyền nhiệt bay hơi với hệ số truyền nhiệt đối lưu		ratio of the evaporative heat transfer coefficient to the convective heat transfer coefficient
2.56	Nhiệt độ da cục bộ	2.56	local skin temperature
	Nhiệt độ da đo được tại một điểm cụ thể của bề mặt cơ thể		skin temperature measured at a specific point of the body surface
2.57	Khoảng thời gian chu kỳ chính	2.57	main period duration
	Trong việc đánh giá mức chuyển hóa, khoảng thời gian của chu kỳ chính		in the evaluation of the metabolic rate, the duration of the main period
2.58	Khối lượng của không khí khô	2.58	mass of dry air
	Khối lượng của không khí khô trong một mẫu không khí ẩm xác định		mass of dry air in a given sample of humid air
2.59	Khối lượng của hơi nước	2.59	mass of water vapour
	Khối lượng của hơi nước trong một mẫu không khí ẩm xác định		mass of water vapour in a given sample of humid air

2.60	2.60
Tích nhiệt cơ thể tối đa Mức nhiệt tối đa mà cơ thể có khả năng tăng lên mà không tăng nhiệt độ lõi quá mức, có nghĩa là không ảnh hưởng về bệnh lý	maximum body heat storage maximum amount of heat which the body can gain without undue resulting increase in body core temperature, i.e. without pathological effects
2.61	2.61
Dòng nhiệt bay hơi tối đa trên bề mặt da Dòng nhiệt do sự bay hơi có thể tạo ra trong trường hợp giả định là da được làm ướt hoàn toàn	maximum evaporative heat flow at the skin heat flow due to evaporation that can be achieved in the hypothetical case of the skin completely wetted
2.62	2.62
Độ ướt da tối đa Độ ướt da tối đa mà đối tượng có thể đạt được	maximum skin wettedness maximum skin wettedness achievable by the subject
2.63	2.63
Mức đổ mồ hôi tối đa Mức đổ mồ hôi tối đa mà đối tượng có thể đạt được	maximum sweat rate maximum sweat rate achievable by a subject
2.64	2.64
Lượng mất nước tối đa Mức mất nước tối đa mà đối tượng có thể đạt tới, có nghĩa là mức hao hụt tương đương với sự duy trì cân bằng thủy khoáng của cơ thể	maximum water loss maximum water loss achievable by a subject, i.e. the loss compatible with the maintenance of the hydromineral equilibrium of the body
2.65	2.65
Nhiệt độ bức xạ trung bình Nhiệt độ đồng nhất của một bộ quần áo giả định màu đen mà người mặc nó sẽ trao đổi cùng một lượng nhiệt bức xạ như khi mặc một bộ quần áo không đồng nhất trong thực tế	mean radiant temperature uniform temperature of an imaginary black enclosure in which an occupant would exchange the same amount of radiant heat as in the actual non-uniform enclosure
2.66	2.66
Nhiệt độ da trung bình Tổng các tích số của diện tích mỗi yếu tố bề mặt khu vực và nhiệt độ trung bình của nó chia cho tổng diện tích bề mặt da	mean skin temperature sum of the products of the area of each regional surface element and its mean temperature divided by the total body surface area

2.67

Mức chuyển hóa

Sự biến đổi năng lượng chuyển hóa

Mức chuyển hóa của năng lượng hóa học sang dạng nhiệt và công cơ học do các hoạt động chuyển hóa kỵ khí và hiếu khí bên trong cơ thể, thường được biểu thị theo đơn vị diện tích của tổng các bề mặt cơ thể

2.67

metabolic rate

metabolic energy transformation

rate of transformation of chemical energy into heat and mechanical work by aerobic and anaerobic metabolic activities within an organism, usually expressed in terms of unit area of the total body surfaces

2.68

Yêu cầu đối với độ cách nhiệt tối thiểu của quần áo

Tính cách nhiệt tối thiểu của quần áo cần thiết để duy trì cân bằng nhiệt cơ thể ở một mức dưới bình thường so với nhiệt độ trung bình của cơ thể

CHÚ THÍCH 1: Mức nhiệt này biểu thị sự làm mát cơ thể có thể chấp nhận được ở mức độ cao nhất trong môi trường lao động nghề nghiệp

CHÚ THÍCH 2: Xem 2.97

2.68

minimal required clothing insulation

minimal clothing insulation required to maintain body thermal equilibrium at a subnormal level of mean body temperature

NOTE 1 This level represents the highest admissible body cooling in occupational work.

NOTE 2 See also 2.97.

2.69

Chỉ số thấm ẩm

Chỉ số thấm Woodcock

Tỷ lệ giữa tổng mức chịu nhiệt của quần áo khô (I_T) và tổng mức chịu nhiệt của quần áo ẩm ($R_{e,T}$) cho cả bộ quần áo, chia cho hệ thức Lewis (16,5 K/kPa)

CHÚ THÍCH: Chỉ thị tính năng bay hơi của quần áo bao gồm cả các lớp không khí bao

2.69

moisture permeability index

Woodcock permeability index

ratio between the total dry clothing heat resistance (I_T) and the total evaporative clothing heat resistance ($R_{e,T}$) for a clothing ensemble, divided by the Lewis relation (16,5 K/kPa)

NOTE It is an indicator of the evaporative performance of the clothing including the boundary air layers.

2.70

Nhiệt độ bầu ướt tự nhiên

Nhiệt độ được biểu thị bởi một thiết bị cảm biến cuốn trong một tấm vải ướt được thông gió tự nhiên

2.70

natural wet-bulb temperature

temperature indicated by a sensor covered with a wetted wick which is naturally ventilated

2.71

Yêu cầu đối với độ cách nhiệt trung bình của quần áo

Độ cách nhiệt của quần áo được yêu cầu để cung cấp các điều kiện nhiệt độ bình thường, có nghĩa là cân bằng nhiệt được duy trì ở mức bình thường của nhiệt độ cơ thể trung bình

CHÚ THÍCH 1: Mức nhiệt này biểu thị sự làm mát cơ thể người ở mức bằng không hoặc mức tối thiểu

CHÚ THÍCH 2: Xem 2.97

2.71

neutral required clothing insulation

clothing thermal insulation required to provide conditions of thermal neutrality, i.e. thermal equilibrium maintained at a normal level of mean body temperature

NOTE 1 This level represents none or minimal cooling of the human body.

NOTE 2 See also 2.97.

2.72

Nhiệt độ thực quản

Nhiệt độ đo bởi bộ cảm biến được đặt ở phần thấp của thực quản, nơi tiếp xúc với mặt trước của tâm nhĩ trái và mặt sau của động mạch chủ đi xuống

2.72

oesophageal temperature

temperature measured by a transducer introduced in the lower part of the oesophagus where the oesophagus is in contact with the front of the left auricle and with the rear surface of the descending aorta

2.73

Nhiệt độ thực tế

Nhiệt độ đồng nhất của một bộ quần áo giả định màu đen mà người mặc sẽ trao đổi cùng một lượng nhiệt do bức xạ cộng với đối lưu như khi ở trong môi trường thực tế không đồng nhất

2.73

operative temperature

uniform temperature of an imaginary black enclosure in which an occupant would exchange the same amount of heat by radiation plus convection as in the actual non-uniform environment

2.74

Nhiệt độ khoang miệng

Nhiệt độ đo được bởi bộ cảm biến đặt dưới lưỡi, bên cạnh và gần với cuống lưỡi

2.74

oral temperature

temperature measured by a transducer placed underneath the tongue, at the side and close to the base of the tongue

2.75

Mức tiêu thụ ôxy

Mức mà phổi lấy ôxy vào

2.75

oxygen consumption

rate at which the lungs take up oxygen

2.76

Chỉ số độ thấm cho một bộ quần áo

Tỷ lệ giữa độ cách nhiệt của quần áo khô (I_{cl}) và trở bay hơi ($R_{e,cl}$) cho cả bộ quần áo, chia cho hệ thức Lewis (16,5 K/kPa)

2.76

permeability index for a clothing ensemble

ratio between the dry clothing insulation (I_{cl}) and the evaporative resistance ($R_{e,cl}$) for a clothing ensemble, divided by the Lewis relation (16,5 K/kPa)

TCVN 8497:2010

CHÚ THÍCH: Đây chính là chỉ thị tính năng bay hơi của quần áo	NOTE It is an indicator of the evaporative performance of the clothing.
2.77 Nhiệt độ bức xạ mặt phẳng Nhiệt độ đồng nhất của một bộ quần áo trong đó thông lượng bức xạ tới trên một mặt của một yếu tố mặt phẳng nhỏ tương tự như trong môi trường hiện có	2.77 plane radiant temperature uniform temperature of an enclosure in which the incident radiation flux on one side of a small plane element is the same as in the existing environment
2.78 Số phiếu trung bình dự đoán Một chỉ số dự đoán giá trị trung bình số phiếu của một nhóm đông người đối với thang cảm giác nhiệt 7 điểm	2.78 predicted mean vote an index that predicts the mean value of the votes of a large group of persons on the 7-point thermal sensation scale
2.79 Tỷ lệ phần trăm không thỏa mãn dự đoán Một chỉ số thiết lập dự đoán định lượng phần trăm số người không thỏa mãn về nhiệt, cảm thấy quá lạnh hoặc quá nóng	2.79 predicted percentage of dissatisfied an index that establishes a quantitative prediction of the percentage of thermally dissatisfied people who feel too cold or too hot
2.80 Độ ướt da dự đoán Độ ướt của da được đánh giá theo phép giải tích	2.80 predicted skin wettedness the skin wettedness evaluated analytically
2.81 Mức đồ mồ hôi dự đoán Mức đồ mồ hôi đạt được theo phép phân tích	2.81 predicted sweat rate sweat rate obtained analytically
2.82 Diện tích chiếu của cơ thể theo một hướng Diện tích của một cơ thể (cơ thể người, mặt cầu, elip tròn xoay...) chiếu trên một mặt phẳng vuông góc với hướng	2.82 projected area of a body in one direction area of a body (human body, sphere, ellipsoid, etc.) projected on a plane perpendicular to the direction
2.83 Diện tích chiếu của một người/ma-nơ-canhardt mặc quần áo đang đứng theo hướng chữ i Diện tích của một người/ma-nơ-canhardt mặc quần áo đang đứng được chiếu trên một mặt phẳng vuông góc theo hướng chữ i	2.83 projected area of a standing clothed person/manikin in the i-direction area of a standing clothed person/manikin projected on a plane perpendicular to the i-direction

2.84	2.84
Diện tích chiếu của một người/ma-nơ-canhs không mặc quần áo đang đứng theo hướng chữ i	projected area of a standing nude person/manikin in the i-direction
Diện tích của một người/ma-nơ-canhs không mặc quần áo đang đứng được chiếu trên một mặt phẳng vuông góc theo hướng chữ i	area of standing nude person/manikin projected on a plane perpendicular to the i-direction
2.85	2.85
Hệ số đo độ ẩm	psychrometric coefficient
Hệ số trong phương trình đo độ ẩm để đánh giá áp suất từng phần của hơi nước từ sự khác nhau giữa nhiệt độ không khí và nhiệt độ bầu ướt	coefficient in the psychrometer equation for the evaluation of the water vapour partial pressure from the difference between the air temperature and the wet bulb temperature
2.86	2.86
Nhiệt độ bầu ướt đo được	psychrometric wet-bulb temperature
Nhiệt độ bầu ướt	wet-bulb temperature
Nhiệt độ biểu thị bởi một thiết bị đo độ ẩm khi bầu của một nhiệt kế được bọc trong một vải bắc thấm nước, với dòng không khí đi qua đạt xấp xỉ 4,5 m/s để đạt tới một nhiệt độ cân bằng của nước bốc hơi trong không khí, khi nhiệt của quá trình bay hơi được cung cấp bởi sức nóng có thể cảm nhận được của dòng không khí	temperature indicated by a psychrometer when the bulb of one thermometer is covered with a watersaturated wick over which air is caused to flow at approximately 4,5 m/s to reach an equilibrium temperature of water evaporating into air, when the heat of vaporization is supplied by the sensible heat of the air
2.87	2.87
Tính không đối xứng của nhiệt độ bức xạ	radiant temperature asymmetry
Sự khác nhau giữa nhiệt độ bức xạ mặt phẳng của hai mặt đối diện của một yếu tố mặt phẳng nhỏ	difference between the plane radiant temperature of the two opposite sides of a small plane element
2.88	2.88
Dòng nhiệt bức xạ	radiative heat flow
Trao đổi nhiệt bởi bức xạ giữa bề mặt bao (quần áo hoặc da) và môi trường	heat exchange by radiation between the boundary surface (clothing or skin) and the environment
2.89	2.89
Hệ số truyền nhiệt bức xạ	radiative heat transfer coefficient
Tỷ lệ thực của truyền nhiệt trên đơn vị diện tích bằng bức xạ giữa hai bề mặt, trên mỗi đơn vị nhiệt độ chênh lệch giữa hai bề mặt	net rate of heat transfer per unit area by radiation between two surfaces, per unit temperature difference between the surfaces

2.90	Khoảng thời gian chu kỳ phục hồi Trong việc đánh giá mức chuyển hóa, khoảng thời gian của chu kỳ phục hồi	2.90 recovery period duration in the evaluation of the metabolic rate, the duration of the recovery period
2.91	Thời gian phục hồi Giai đoạn phục hồi cần thiết để khôi phục lại cân bằng nhiệt cơ thể bình thường sau khi tiếp xúc (ở trong môi trường rất lạnh)	2.91 recovery time recovery period necessary to restore normal body heat balance after exposure (to severe cold environment)
2.92	Nhiệt độ trực tràng Nhiệt độ đo bởi thiết bị cảm biến được đưa vào trực tràng tối thiểu 100 mm qua hậu môn	2.92 rectal temperature temperature measured by a transducer inserted in the rectum at least 100 mm past the edge of the anus
2.93	Hệ số giảm trao đổi ẩn nhiệt do mặc quần áo Hiệu suất thâm Tỷ lệ mất nhiệt bay hơi thực tế trên nhiệt bay hơi của một cơ thể không mặc quần áo ở cùng điều kiện, bao gồm việc điều chỉnh tăng diện tích bề mặt được mặc quần áo	2.93 reduction factor for latent heat exchanges due to wearing clothes permeation efficiency ratio of the actual evaporative heat loss to that of a nude body at the same conditions, including an adjustment for the increase in surface area due to clothing
2.94	Hệ số giảm trao đổi nhiệt dễ nhận thấy do mặc quần áo Hiệu suất nhiệt bên trong quần áo Tỷ lệ trao đổi nhiệt cảm nhận thực tế trao đổi nhiệt mà một cơ thể không mặc quần áo ở cùng điều kiện, bao gồm việc điều chỉnh tăng diện tích bề mặt được mặc quần áo	2.94 reduction factor for sensible heat exchange due to wearing clothes intrinsic clothing thermal efficiency ratio of the actual sensible heat exchange to that of a nude body at the same conditions including an adjustment for the increase in surface area due to the clothing
2.95	Vận tốc không khí tương đối Vận tốc không khí tương đối so với đối tượng nghiên cứu, bao gồm cả các chuyển động cơ thể	2.95 relative air velocity air velocity relative to the occupant, including body movements

2.96	Độ ẩm tương đối	2.96	relative humidity
RH		RH	
Tỷ lệ (x100) áp suất hơi nước riêng phần trong không khí với áp suất hơi nước bão hòa ở cùng nhiệt độ và cùng áp suất tổng		ratio (x 100) of the partial pressure of water vapour in the air to the water vapour-saturation pressure at the same temperature and the same total pressure	
2.97	Độ cách nhiệt đáp ứng của quần áo	2.97	required clothing insulation
Độ cách nhiệt đáp ứng tổng hợp của quần áo trong các điều kiện môi trường thực tế để duy trì cơ thể ở trạng thái cân bằng nhiệt tại các mức có thể chấp nhận được của nhiệt độ cơ thể và của nhiệt độ da		resultant clothing insulation required during the actual environmental conditions to maintain the body in a state of thermal equilibrium at acceptable levels of body and skin temperatures	
CHÚ THÍCH: Đây là một chỉ số của stress lạnh		NOTE It is an index of cold stress.	
2.98	Hiệu suất bay hơi đáp ứng của quá trình đồ mồ hôi	2.98	required evaporative efficiency of sweating
Hiệu suất bay hơi tương ứng với độ ướt da đáp ứng		evaporative efficiency which corresponds to the required skin wettedness	
2.99	Độ ướt da đáp ứng	2.99	required skin wettedness
Tỷ lệ giữa mức bay hơi yêu cầu và mức bay hơi tối đa		ratio between the required evaporation rate and the maximal evaporation rate	
2.100	Mức đồ mồ hôi đáp ứng	2.100	required sweat rate
Mức đồ mồ hôi được yêu cầu để duy trì cân bằng nhiệt của cơ thể		sweat rate required for the maintenance of the thermal equilibrium of the body	
2.101	Thành phần dư của nhịp tim	2.101	residual component of heart rate
Thành phần dư của nhịp tim liên quan đến nhịp thở và nhịp sinh lý, v.v...		residual component of the heart rate connected with rhythm of breathing, circadian rhythm, etc.	
2.102	Giảm khối lượng cơ thể qua đường hô hấp	2.102	respiratory body-mass loss
Sự giảm khối lượng cơ thể do sự bay hơi qua đường hô hấp		the body-mass loss due to evaporation in the respiratory tract	

2.103	Dòng nhiệt đối lưu qua đường hô hấp	2.103	respiratory convective heat flow
	Trao đổi nhiệt bằng sự đối lưu trong đường hô hấp		heat exchange by convection in the respiratory tract
2.104	Dòng nhiệt bay hơi qua đường hô hấp	2.104	respiratory evaporative heat flow
	Trao đổi nhiệt bằng sự bay hơi trong đường hô hấp		heat exchanges by evaporation in the respiratory tract
2.105	Thương số hô hấp	2.105	respiratory quotient
	Tỷ lệ các bon điôxit sinh ra và mức tiêu thụ ôxy tính được qua phân tích khí thở ra		ratio of carbon dioxide production to oxygen consumption as measured from analysis of expired gases
2.106	Độ cách nhiệt tổng hợp của quần áo	2.106	resultant clothing insulation
	Cách nhiệt thực tế tạo ra bởi quần áo dưới điều kiện và hoạt động môi trường cho trước		factual insulation provided by a clothing ensemble under given environmental conditions and activities
2.107	Cách nhiệt toàn phần tổng hợp	2.107	resultant total insulation
	Cách nhiệt toàn phần tổng hợp dưới các điều kiện cho trước		factual total insulation under given conditions
2.108	Độ ướt da	2.108	skin wettedness
	Phân số tương đương của các bề mặt da có thể được coi là đã ướt hoàn toàn		equivalent fraction of the skin surfaces which can be considered as fully wet
2.109	Hằng số Stefan-Boltzmann	2.109	Stefan-Boltzmann constant
	Hằng số tỷ lệ giữa bức xạ nhiệt của vật bức xạ màu đen và lũy thừa 4 của nhiệt độ tuyệt đối của nó, $= 5,67 \cdot 10^{-8}$		proportionality constant between the thermal radiant exitance of the black radiator and the fourth power of its absolute temperature, $= 5,67 \cdot 10^{-8}$
2.110	Thừa số rút gọn STPD	2.110	STPD reduction factor
	Thừa số mà thể tích khí thải ra tiêu chuẩn được tính từ thể tích khí thải ra thực tế		factor by which the standard expiration volume is calculated from the actual expiration volume

2.111	Diện tích bề mặt của cơ thể được mặc quần áo	2.111	surface area of the clothed body
	Diện tích bề mặt bên ngoài của cơ thể được mặc quần áo bao gồm cả các phần không được mặc		external surface area of the clothed body including unclothed parts
2.112	Giảm khối lượng cơ thể do mồ hôi	2.112	sweat body-mass loss
	Giảm khối lượng cơ thể do mất mồ hôi		body-mass loss due to sweat loss
2.113	Khoảng thời gian thử nghiệm	2.113	test duration
	Trong việc đánh giá mức chuyển hóa, chu kỳ chính theo phương pháp từng phần, chu kỳ chính và phục hồi theo phương pháp tích phân		in the evaluation of the metabolic rate, the main period for the partial method and the main and the recovery period for the integral method
2.114	Trở bay hơi toàn phần của quần áo và lớp không khí bao	2.114	total evaporative resistance of clothing and boundary air layer
	Tổng của mức trở bay hơi của các lớp bên ngoài và các lớp quần áo		sum of the evaporative resistance of the external layers and the clothing layers
2.115	Hệ số truyền nhiệt toàn phần	2.115	total heat transfer coefficient
	Tổng mức truyền nhiệt trên một đơn vị diện tích bằng cách bức xạ, đối lưu và dẫn nhiệt chia cho nhiệt độ chênh lệch giữa bề mặt và nhiệt độ thực tế của môi trường		total heat transfer per unit area by radiation, convection and conduction divided by the temperature difference between the surface and operative temperature of the environment
2.116	Cách nhiệt toàn phần	2.116	total insulation
	Tổng mức chịu nhiệt đồng nhất tương đương giữa cơ thể và môi trường dưới các điều kiện (tĩnh, lặng gió) được chuẩn hóa		total equivalent uniform thermal resistance between the body and the environment under standardized (static, wind-still) conditions
2.117	Cường độ dòng khí quần	2.117	turbulence intensity
	Tỷ lệ độ lệch chuẩn của vận tốc không khí cục bộ với vận tốc không khí trung bình cục bộ		ratio of the standard deviation of the local air velocity to the local mean air velocity
2.118	Nhiệt độ màng nhĩ	2.118	tympanic temperature
	Nhiệt độ đo bởi một máy biến nồng được đặt càng gần màng nhĩ tai càng tốt		temperature measured by a transducer placed as close as possible to the tympanic membrane

2.119

Nhiệt độ nước tiểu

Nhiệt độ đo bởi bộ chuyển đổi được đưa vào trong một thiết bị chứa nước tiểu

2.119

urine temperature

temperature measured by a transducer inserted in a device collecting the urine

2.120

Áp suất hơi nước riêng phần

Áp suất mà hơi nước có thể gây ra nếu chiếm một thể tích bị choán bởi không khí ẩm ở cùng nhiệt độ

2.120

water vapour partial pressure

pressure which the water vapour would exert if it alone occupied the volume occupied by the humid air at the same temperature

2.121

Nhiệt độ cầu bầu ướt

Một chỉ số thực nghiệm về stress nhiệt trên người lao động

2.121

wet-bulb globe temperature

an empirical index of heat stress on working man

2.122

Chỉ số cảm giác lạnh do gió

Mức nhiệt hao hụt từ một diện tích bề mặt da không được bảo vệ

2.122

wind chill index

rate of heat loss from an unprotected skin surface area

3 Các ký hiệu, thuật ngữ và đơn vị

Khi các thuật ngữ có sự khác nhau về nghĩa không đáng kể, được sử dụng cho cùng một đại lượng trong các tiêu chuẩn khác nhau, một trong số đó đã được lựa chọn trong tiêu chuẩn này. Trong một số trường hợp (ví dụ: D_{rec}) cùng một ký hiệu nhưng lại tương ứng với hai đại lượng khác nhau.

Trong vài trường hợp, các ký hiệu được dùng trong những tiêu chuẩn viện dẫn (DLE, RT, T, t_r , HR_{OH}) nhưng không được sử dụng tiêu chuẩn này, các ký hiệu hợp lý hơn được chọn lựa (D_{lim} , D_{rec} , D_{exp}): những ký hiệu này sẽ được sử dụng trong việc soát xét lại các tiêu chuẩn hiện hành và xây dựng các tiêu chuẩn mới.

Các đơn vị được sử dụng trong tiêu chuẩn này đều dựa trên Hệ thống đơn vị đo lường quốc tế (SI). Đối với một đại lượng, nếu một đơn vị không thuộc hệ SI được áp dụng chung, thì cả hai đơn vị này đều được liệt kê, đơn vị thuộc hệ SI và đơn vị ngoài hệ SI. Các đơn vị đặt trong ngoặc ( ) có thể vẫn được sử dụng trong một số tiêu chuẩn; nhưng sẽ được thay đổi ở lần soát xét tiếp theo. "1" trong Bảng liệt kê các đơn vị là viết tắt cho "không thứ nguyên".

Cột thứ năm, với tiêu đề "Xem định nghĩa", dùng cho các mục đích tham khảo định nghĩa ở Điều 2. Cột này chỉ được hoàn thiện khi một ký hiệu được định nghĩa.

3 Symbols, terms and units

When slightly different terms are used for the same quantity in different standards, one has been selected in this International Standard.

In some cases (e.g. D_{rec}) the same symbol corresponds to two different quantities.

In a few cases, symbols used in the reference standards (DLE, RT, T, t_r , HR_{OH}) are not used here; more rational symbols have been preferred (D_{lim} , D_{rec} , D_{exp}): these symbols shall be used in the revision of existing standards and the production of new ones.

Units used in this International Standard are based on the International System of Units (SI). If, for a quantity, a unit outside the SI is generally adopted, for practical purposes both units are reported, the SI unit and the one outside the SI. Units in parentheses ( ) may still be used in some of the standards; but will be changed by the next revision. "1" in the list of units is an abbreviation for "non-dimensional".

The fifth column, with the heading "See definition", is for the purposes of cross-referencing with definitions in clause 2. This column has only been completed when a symbol is defined.

STT (No.)	Ký hiệu (Symbol)	Thuật ngữ (Term)	Đơn vị (Unit)	Xem định nghĩa (See definition)
3.1	A	Hệ số đo độ ẩm (Psychrometric coefficient)	$\text{Pa} \cdot \text{K}^{-1}$	2.85
3.2	A_b	Diện tích bề mặt cơ thể (Body surface area)	m^2	2.13
3.3	A_{cl}	Diện tích bề mặt cơ thể được mặc quần áo (Surface area of the clothed body)	m^2	2.111
3.4	A_{cli}	Diện tích chiếu của một người/má-nơ-canhang mặc quần áo đang đứng theo hướng chữ i (Projected area of a standing clothed person/manikin in the i-direction)	m^2	2.83
3.5	A_{cov}	Tỷ lệ phần trăm của diện tích bề mặt cơ thể được che phủ bởi quần áo (Percentage of body surface area covered by clothing)	%	
3.6	A_{Du}	Diện tích bề mặt cơ thể Du Bois (Du Bois body surface area)	m^2	2.28
3.7	A_{ni}	Diện tích chiếu của một người/má-nơ-canhang không mặc quần áo đang đứng theo hướng chữ i (Projected area of a standing nude person/manikin in the i-direction)	m^2	2.84
3.8	A_{pr}	Diện tích chiếu của cơ thể theo một hướng (Projected area of a body in one direction)	m^2	2.82
3.9	A_r	Diện tích bức xạ hiệu quả của cơ thể (Effective radiating area of a body)	m^2	2.32
3.10	BM	Mức chuyển hóa cơ bản (Basal metabolic rate)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	2.8
3.11	C	Dòng nhiệt đối lưu (Convective heat flow)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	2.22
3.12	c_e	Nhiệt ẩn của quá trình bay hơi nước (Water latent heat of vaporization)	$\text{J} \cdot \text{kg}^{-1}$	
3.13	C_g	Trao đổi nhiệt đối lưu giữa nhiệt kế cầu và không khí xung quanh quả cầu (Convective heat exchange between the globe thermometer and the air surrounding the globe)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	
3.14	C_p	Năng lượng nhiệt mất đi do yếu tố của thiết bị đo gió (Heating power lost by the element of an anemometer)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	

STT (No.)	Ký hiệu (Symbol)	Thuật ngữ (Term)	Đơn vị (Unit)	Xem định nghĩa (See definition)
3.15	c_p	Tỷ nhiệt của không khí khô tại áp suất không đổi (Specific heat of dry air at constant pressure)	$J \cdot (kg \cdot K)^{-1}$	
3.16	C_{res}	Dòng nhiệt đối lưu qua đường hô hấp (Respiratory convective heat flow)	$W \cdot m^{-2}$	2.103
3.17	D_{exp}	Khoảng thời gian thử nghiệm (Test duration)	min (h)	2.113
3.18	D_{lim}	Thời gian tiếp xúc cho phép (Allowable exposure time)	min (h)	2.5
		Khoảng thời gian tiếp xúc giới hạn (Duration limited exposure)	min (h)	
3.19	D_{max}	Lượng mất nước tối đa (Maximum water loss)	g ($kJ \cdot m^{-2}$)	2.64
3.20	D_R	Mức gió lùa (Draught rate)	%	2.26
3.21	D_{rec}	Thời gian phục hồi (Recovery time)	min (h)	2.91
		Khoảng thời gian chu kỳ phục hồi (Recovery period duration)	min (h)	2.90
3.22	E	Dòng nhiệt bay hơi trên da (Evaporative heat flow at the skin)	$W \cdot m^{-2}$	2.36
3.23	EE	Đương lượng nhiệt của ôxy (Energetic equivalent for oxygen)	$kJ \cdot I_{O_2}^{-1}$	2.34
3.24	E_{max}	Dòng nhiệt bay hơi tối đa trên da (Maximum evaporative heat flow at the skin)	$W \cdot m^{-2}$	2.61
3.25	E_p	Dòng nhiệt bay hơi dự đoán (Predicted evaporative heat flow)	$W \cdot m^{-2}$	
3.26	E_{req}	Dòng nhiệt bay hơi đáp ứng (Required evaporative heat flow)	$W \cdot m^{-2}$	
3.27	E_{res}	Dòng nhiệt bay hơi qua đường hô hấp (Respiratory evaporative heat flow)	$W \cdot m^{-2}$	2.104
3.28	f	Hệ số rút gọn STPD (STPD reduction factor)	1	2.110

TCVN 8497:2010

STT (No.)	Ký hiệu (Symbol)	Thuật ngữ (Term)	Đơn vị (Unit)	Xem định nghĩa (See definition)
3.29	F_d	Hệ số giảm trao đổi nhiệt do mặc quần áo (Reduction factor for sensible heat exchange due to wearing clothes)	1	2.93
3.30	f_{cl}	Hệ số diện tích quần áo (tỷ lệ diện tích da được che phủ bởi quần áo/diện tích da không được che phủ) (Clothing area factor)	1	2.16
3.31	f_{di}	Hệ số diện tích quần áo theo chiều i (Clothing area factor for the i-direction)	1	2.17
3.32	F_{co2}	Phân số của các bon diôxit trong không khí thở ra (Fraction of carbon dioxide in expired air)	1	
3.33	F_{ij}	Hệ số trạng hình dạng giữa các bề mặt i và j (Geometrical shape factor between surfaces i and j)	1	2.44
3.34	F_{O2}	Phân số của ôxy trong không khí thở ra (Fraction of oxygen in expired air)	1	
3.35	F_{pcl}	Hệ số giảm trao đổi ăn nhiệt do mặc quần áo (Reduction factor for latent heat exchanges due to wearing clothes)	1	2.93
3.36	H	Mất nhiệt khô (Dry heat loss)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	2.27
3.37	h	Hệ số truyền nhiệt toàn phần (Total heat transfer coefficient)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2} \cdot \text{K}^{-1}$	2.115
3.38	H_b	Chiều cao cơ thể (Body height)	m	
3.39	h_c	Hệ số truyền nhiệt đối lưu (Convective heat transfer coefficient)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2} \cdot \text{K}^{-1}$	2.23
3.40	h_{cg}	Hệ số truyền nhiệt đối lưu giữa không khí trong môi trường và nhiệt kế cầu (Convective heat transfer coefficient between the air in the environment and the globe thermometer)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2} \cdot \text{K}^{-1}$	
3.41	h_e	Hệ số truyền nhiệt bay hơi (Evaporative heat transfer coefficient)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2} \cdot \text{Pa}^{-1}$	2.37
3.42	HR	Nhip tim (Heart rate)	$\text{beats} \cdot \text{min}^{-1}$	2.47
3.43	h_r	Hệ số truyền nhiệt bức xạ (Radiative heat transfer coefficient)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2} \cdot \text{K}^{-1}$	2.89

STT (No.)	Ký hiệu (Symbol)	Thuật ngữ (Term)	Đơn vị (Unit)	Xem định nghĩa (See definition)
3.44	HR_0	Nhip tim lúc nghỉ ngơi (Heart rate at rest)	$\text{beats} \cdot \text{min}^{-1}$	2.49
3.45	HR_r	Nhip tim sau khi hồi phục (Heart rate after recovery)	$\text{beats} \cdot \text{min}^{-1}$	2.48
3.46	I_a	Độ cách nhiệt của lớp bao (Boundary layer thermal insulation)	clo $\text{m}^2 \cdot \text{K} \cdot \text{W}^{-1}$	2.14
3.47	I_{cl}	Độ cách nhiệt của quần áo (Clothing insulation)	clo $\text{m}^2 \cdot \text{K} \cdot \text{W}^{-1}$	2.18
3.48	i_{cl}	Chỉ số độ thấm cho một bộ quần áo (Permeability index for a clothing ensemble)	1	2.76
3.49	I_{cle}	Độ cách nhiệt hiệu quả của quần áo (Effective clothing insulation)	clo $\text{m}^2 \cdot \text{K} \cdot \text{W}^{-1}$	2.29
3.50	I_{cli}	Độ cách nhiệt cơ bản của một bộ quần áo (Garment basic insulation Basic thermal insulation of a garment)	clo $\text{m}^2 \cdot \text{K} \cdot \text{W}^{-1}$	
3.51	I_{clr}	Độ cách nhiệt tổng hợp của quần áo (Resultant clothing insulation)	clo $\text{m}^2 \cdot \text{K} \cdot \text{W}^{-1}$	2.106
3.52	I_{clu}	Độ cách nhiệt quần áo (Garment insulation)	clo $\text{m}^2 \cdot \text{K} \cdot \text{W}^{-1}$	2.43
3.53	i_m	Chỉ số độ thấm ẩm (Moisture permeability index)	1	2.69
3.54	$IREQ$	Yêu cầu độ cách nhiệt của quần áo (Required clothing insulation)	clo $\text{m}^2 \cdot \text{K} \cdot \text{W}^{-1}$	2.97
3.55	$IREQ_{\min}$	Yêu cầu đối với độ cách nhiệt tối thiểu của quần áo (Minimal required clothing insulation)	clo $\text{m}^2 \cdot \text{K} \cdot \text{W}^{-1}$	2.68
3.56	$IREQ_{\text{neutral}}$	Yêu cầu đối với độ cách nhiệt trung bình của quần áo (Neutral required clothing insulation)	clo $\text{m}^2 \cdot \text{K} \cdot \text{W}^{-1}$	2.71
3.57	I_T	Cách nhiệt toàn phần (Total insulation)	clo $\text{m}^2 \cdot \text{K} \cdot \text{W}^{-1}$	2.116
3.58	I_{Tr}	Cách nhiệt toàn phần tổng hợp (Resultant total insulation)	clo $\text{m}^2 \cdot \text{K} \cdot \text{W}^{-1}$	2.107
3.59	K	Dòng nhiệt dẫn truyền (Conductive heat flow)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	2.21

STT (No.)	Ký hiệu (Symbol)	Thuật ngữ (Term)	Đơn vị (Unit)	Xem định nghia (See definition)
3.60	L	Hệ thức Lewis (Lewis relation)	$\text{K} \cdot \text{kPa}^{-1}$	2.55
3.61	M	Mức chuyển hóa (Metabolic rate)	met $\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	2.67
3.62	m_a	Khối lượng của không khí khô (Mass of dry air)	kg	2.58
3.63	M_p	Mức chuyển hóa cho phương pháp từng phần (Metabolic rate for partial method)	met $\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	
3.64	M_s	Mức chuyển hóa khi ngồi (Metabolic rate when seated)	met $\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	
3.65	m_v	Khối lượng của hơi nước (Mass of water vapour)	kg	2.59
3.66	p	Áp suất không khí (Atmospheric pressure)	kPa	2.6
3.67	P	Bức xạ thực được đo trong thiết bị đo bức xạ thực (Net radiation measured in the net radiometer)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	
3.68	p_a	Áp suất hơi nước riêng phần (Water vapour partial pressure)	kPa	2.120
3.69	p_{as}	Áp suất hơi nước bão hòa (Saturated water vapour pressure)	kPa	
3.70	$p_{as,w}$	Áp suất hơi nước bão hòa ở nhiệt độ bầu ướt (Saturated water vapour pressure at the wet-bulb temperature)	kPa	
3.71	P_b	Nhiệt cung cấp cho đĩa đen trong thiết bị hai đĩa dùng để đo nhiệt độ bức xạ mặt phẳng và đầu cảm biến đen trong thiết bị đo tốc độ bức xạ lưỡng cầu (Heat supply to the black disc in the two-discs instrument for measuring plane radiant temperature and to the black sensor in the two-sphere radiometer)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	
3.72	p_{ex}	Áp suất hơi nước bão hòa ở nhiệt độ không khí thở ra (Saturated water vapour pressure at expired air temperature)	kPa	
3.73	P_p	Cấp nhiệt cho đĩa đánh bóng trong thiết bị hai đĩa dùng để đo nhiệt độ bức xạ mặt phẳng và đầu cảm biến đánh bóng trong thiết bị đo bức xạ hai khối cầu (Heat supply to the polished disc in the two-discs instrument for measuring plane radiant temperature and to the polished sensor in the two-sphere radiometer)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	

STT (No.)	Ký hiệu (Symbol)	Thuật ngữ (Term)	Đơn vị (Unit)	Xem định nghĩa (See definition)
3.74	P_s	Cấp nhiệt (hoặc cấp lạnh) tới đầu cảm biến ở thiết bị đo bức xạ cảm biến nhiệt độ không khí không đổi và tới đĩa ở thiết bị chạy đĩa nhiệt độ không khí không đổi để đo nhiệt độ bức xạ mặt phẳng (Heat supply (or cooling supply) to the sensor in the constant air-temperature sensor radiometer and to the disc in the constant air-temperature disc instrument for measuring plane radiant temperature)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	
3.75	p_{sk}	Áp suất hơi nước ở nhiệt độ da (Water vapour pressure at skin temperature)	kPa	
3.76	$p_{sk,s}$	Áp suất hơi nước bão hòa ở nhiệt độ da (Saturated water vapour pressure at skin temperature)	kPa	
3.77	PMV	Số phiếu trung bình dự đoán (Predicted mean vote)	1	2.78
3.78	PPD	Tỷ lệ phần trăm không thỏa mãn dự đoán (Predicted percentage of dissatisfied)	1	2.79
3.79	Q	Nhiệt cơ thể tăng lên hoặc mất đi (Body heat gain or loss)	$\text{kJ} \cdot \text{m}^{-2}$	2.9
3.80	Q_{lim}	Giá trị giới hạn đối với nhiệt cơ thể tăng lên hoặc mất đi (Limit value for body heat gain or loss)	$\text{kJ} \cdot \text{m}^{-2}$	
3.81	Q_{max}	Tích nhiệt cơ thể tối đa (Maximum body heat storage)	$\text{kJ} \cdot \text{m}^{-2}$	2.60
3.82	r	Hiệu suất bay hơi của mồ hôi (Evaporative efficiency of sweating)	1	2.35
3.83	R	Dòng nhiệt bức xạ (Radiative heat flow)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	2.88
3.84	$R_{e,a}^{1)}$	Trở bay hơi của lớp không khí bao (Evaporative resistance of the boundary air layer)	$\text{m}^2 \cdot \text{kPa} \cdot \text{W}^{-1}$	2.39
3.85	R_{abs}	Dòng nhiệt bức xạ tuyệt đối (Absolute radiant heat flow)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	2.1
3.86	$R_{e,cl}$	Trở bay hơi của một bộ quần áo (Evaporative resistance of a clothing ensemble)	$\text{m}^2 \cdot \text{kPa} \cdot \text{W}^{-1}$	2.38
3.87	R_{eff}	Dòng nhiệt bức xạ hiệu quả (Effective radiant heat flow)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	2.31

¹⁾ Cả R_d và R_a đều được dùng trong tiêu chuẩn hiện hành, nhưng sẽ bị thay đổi trong lần soát xét tiếp theo.

TCVN 8497:2010

STT (No.)	Ký hiệu (Symbol)	Thuật ngữ (Term)	Đơn vị (Unit)	Xem định nghĩa (See definition)
3.88	R_g	Trao đổi nhiệt bức xạ giữa nhiệt kế cầu và môi trường (Radiative heat exchange between the globe thermometer and the environment)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	
3.89	RM	Tăng nhịp tim trên đơn vị mức chuyển hóa (Increase in heart rate per unit of metabolic rate)	$\text{beats} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{W}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$	
3.90	RH	Độ ẩm tương đối (Relative humidity)	1 %	2.96
3.91	r_p	Hiệu suất bay hơi của mồ hôi tương ứng với độ ướt da dự đoán (Evaporative efficiency of sweating corresponding to the pre-dicted skin wettedness)	1	
3.92	RQ	Thương số hô hấp (Respiratory quotient)	1	2.105
3.93	r_{req}	Hiệu suất bay hơi đáp ứng của quá trình đổ mồ hôi (Required evaporative efficiency of sweating)	1	2.98
3.94	$R_{e,T}$	Trở bay hơi toàn phần của quần áo và lớp không khí bao (Total evaporative resistance of clothing and boundary air layer)	$\text{m}^2 \cdot \text{kPa} \cdot \text{W}^{-1}$	2.114
3.95	S	Mức tích nhiệt cơ thể (Body heat storage rate)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	2.10
3.96	SW_{max}	Mức đổ mồ hôi tối đa (Maximum sweat rate)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2} \cdot \text{g} \cdot \text{min}^{-1}$ ($\text{g} \cdot \text{h}^{-1}$)	2.63
3.97	SW_p	Mức đổ mồ hôi dự đoán (Predicted sweat rate)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	2.81
3.98	SW_{req}	Mức đổ mồ hôi đáp ứng (Required sweat rate)	$\text{W} \cdot \text{m}^{-2}$	2.100
3.99	t_a	Nhiệt độ không khí (Air temperature)	$^{\circ}\text{C}$	2.2
3.100	t_{ab}	Nhiệt độ khoang bụng (Intra-abdominal temperature)	$^{\circ}\text{C}$	2.54
3.101	t_{ac}	Nhiệt độ ống tai (Auditory canal temperature)	$^{\circ}\text{C}$	2.7
3.102	t_c	Nhiệt độ của yếu tố thiết bị đo gió (Temperature of anemometer element)	$^{\circ}\text{C}$	

STT (No.)	Ký hiệu (Symbol)	Thuật ngữ (Term)	Đơn vị (Unit)	Xem định nghĩa (See definition)
3.103	t_{ch}	Nhiệt độ làm lạnh (Chilling temperature)	°C	2.15
3.104	t_{cl}	Nhiệt độ bề mặt quần áo (Clothing surface temperature)	°C	2.20
3.105	t_{cr}	Nhiệt độ lõi cơ thể (Core temperature)	°C	2.24
3.106	t_d	Nhiệt độ điểm sương (Dew-point temperature)	°C	2.25
3.107	t_{es}	Nhiệt độ thực quản (Oesophageal temperature)	°C	2.72
3.108	t_{ex}	Nhiệt độ không khí thở ra (Expired air temperature)	°C	2.42
3.109	t_g	Nhiệt độ cầu (Globe temperature)	°C	2.45
3.110	t_m	Khoảng thời gian chu kỳ chính (trong việc đánh giá mức chuyển hóa) [Main period duration (in the evaluation of the metabolic rate)]	min	2.57
3.111	t_n	Nhiệt độ thiết bị đo bức xạ thực (Net radiometer temperature)	°C	
3.112	t_{nw}	Nhiệt độ bầu ướt tự nhiên (Natural wet-bulb temperature)	°C	2.70
3.113	t_o	Nhiệt độ thực tế (Operative temperature)	°C	2.73
3.114	t_{or}	Nhiệt độ khoang miệng (Oral temperature)	°C	2.74
3.115	t_{pr}	Nhiệt độ bức xạ mặt phẳng (Plane radiant temperature)	°C	2.77
3.116	$\bar{t}_r$	Nhiệt độ bức xạ trung bình (Mean radiant temperature)	°C	2.65
3.117	t_{re}	Nhiệt độ trực tràng (Rectal temperature)	°C	2.92
3.118	t_s	Nhiệt độ bề mặt (Surface temperature)	°C	

TCVN 8497:2010

STT (No.)	Ký hiệu (Symbol)	Thuật ngữ (Term)	Đơn vị (Unit)	Xem định nghĩa (See definition)
3.119	t_{sk}	Nhiệt độ da cục bộ (Local skin temperature)	°C	2.56
3.120	$\bar{t}_{sk}$	Nhiệt độ da trung bình (Mean skin temperature)	°C	2.66
3.121	t_{ly}	Nhiệt độ màng nhĩ (Tympanic temperature)	°C	2.118
3.122	T_u	Cường độ dòng khí quẩn (Turbulence intensity)	1 %	2.117
3.123	t_{ur}	Nhiệt độ nước tiểu (Urine temperature)	°C	2.119
3.124	t_w	Nhiệt độ bầu ướt đo được (Psychrometric wet-bulb temperature)	°C	2.86
3.125	v_a	Vận tốc không khí (Air velocity)	$m \cdot s^{-1}$	2.3
3.126	$v_{a,t}$	Vận tốc không khí tại thời điểm t (Air velocity at the time t)	$m \cdot s^{-1}$	2.4
3.127	v_{ar}	Vận tốc không khí tương đối (Relative air velocity)	$m \cdot s^{-1}$	2.95
3.128	$V_{ex,ATPS}$	Thể tích khí thở ra tại ATPS (Expiration volume at ATPS)	l	2.40
3.129	$V_{ex,STPD}$	Thể tích khí thở ra tại STPD (Expiration volume at STPD)	l	2.41
3.130	$\dot{V}$	Lượng thông gió qua đường hô hấp (Respiratory ventilation rate)	$l_{air} \cdot min^{-1}$ ($kg_{air} \cdot s^{-1}$)	
3.131	$\dot{V}_{CO_2}$	Lượng các bon diôxít sinh ra (Carbon dioxide production)	$l_{CO_2} \cdot h^{-1}$	
3.132	$\dot{V}_{ex}$	Thể tích dòng (Volume flow)	$l \cdot h^{-1}$	
3.133	$\dot{V}_{O_2}$	Mức tiêu thụ ôxy (Oxygen consumption)	$l_{O_2} \cdot h^{-1}$	2.75
3.134	v_x	Thành phần vận tốc không khí theo trục x (Component of the air velocity along the x axis)	$m \cdot s^{-1}$	
3.135	v_y	Thành phần vận tốc không khí theo trục y (Component of the air velocity along the y axis)	$m \cdot s^{-1}$	

STT (No.)	Ký hiệu (Symbol)	Thuật ngữ (Term)	Đơn vị (Unit)	Xem định nghĩa (See definition)
3.136	v_z	Thành phần vận tốc không khí theo trục z (Component of the air velocity along the z axis)	$m \cdot s^{-1}$	
3.137	W	Năng lượng sinh công (Effective mechanical power)	$W \cdot m^{-2}$	2.30
3.138	w	Độ ướt da (Skin wettedness)	1	2.108
3.139	W_a	Tỷ lệ ẩm độ (Humidity ratio)	$kg_{water} \cdot kg_{dryair}^{-1}$	2.50
3.140	W_{as}	Tỷ lệ ẩm độ ở mức bão hòa (Humidity ratio at saturation)	$kg_{water} \cdot kg_{dryair}^{-1}$	
3.141	W_b	Khối lượng cơ thể (Body mass)	kg	
3.142	W_{ex}	Tỷ lệ ẩm độ đối với không khí thở ra (Humidity ratio for the expired air)	$kg_{water} \cdot kg_{dryair}^{-1}$	2.51
3.143	w_{max}	Độ ướt da tối đa (Maximum skin wettedness)	1	2.62
3.144	w_p	Độ ướt da dự đoán (Predicted skin wettedness)	1	2.80
3.145	w_{req}	Độ ướt da đáp ứng (Required skin wettedness)	1	2.99
3.146	WBGT	Nhiệt độ cầu bầu ướt (Wet-bulb globe temperature)	°C	2.121
3.147	WCI	Chỉ số cảm giác lạnh do gió (Wind chill index)	$W \cdot m^{-2}$	2.122
3.148	ΔHR_E	Thành phần dư của nhịp tim (Residual component of heart rate)	$beats \cdot min^{-1}$	2.101
3.149	ΔHR_M	Tăng nhịp tim do gánh nặng cơ bắp ở tư thế động dưới điều kiện nhiệt độ bình thường (Increase in heart rate due to dynamic muscular load under neutral thermal conditions)	$beats \cdot min^{-1}$	
3.150	ΔHR_N	Tăng nhịp tim do các yếu tố tâm lý (Increase in heart rate due to psychological factors) Cầu thành nhịp tim do gánh nặng tinh thần (Component of heart rate due to mental load) Cầu thành nhịp tim do các yếu tố tâm lý (Component of heart rate due to psychological factors)	$beats \cdot min^{-1}$	

TCVN 8497:2010

STT (No.)	Ký hiệu (Symbol)	Thuật ngữ (Term)	Đơn vị (Unit)	Xem định nghĩa (See definition)
3.151	ΔHR_s	Tăng nhịp tim do lao động cơ bắp ở tư thế tĩnh (Increase in heart rate due to static muscular work)	beats·min ⁻¹	2.53
3.152	ΔHR_T	Tăng nhịp tim do stress nhiệt (Increase in heart rate due to heat stress)	beats·min ⁻¹	2.52
3.153	Δm_{clo}	Sự biến đổi của khối lượng quần áo (Clothing mass variation)	kg	2.19
3.154	Δm_g	Tồn hao tổng khối lượng cơ thể (Gross body-mass loss)	kg	2.46
3.155	Δm_o	Tồn hao khối lượng cơ thể do sự khác nhau về khối lượng giữa các bon diôxít và ôxy (Body-mass loss due to the mass difference between carbon dioxide and oxygen)	kg	
3.156	Δm_{res}	Tồn hao khối lượng cơ thể qua cơ quan hô hấp (Respiratory body-mass loss)	kg	2.102
3.157	Δm_{sol}	Biến đổi khối lượng cơ thể do chất rắn (Body-mass variation for solids)	kg	2.11
3.158	Δm_{sw}	Giảm khối lượng cơ thể do mồ hôi (Sweat body-mass loss)	kg	2.112
3.159	Δm_{wat}	Biến đổi khối lượng cơ thể do chất lỏng (Body-mass variation for water)	kg	2.12
3.160	Δt_{cr}	Tăng nhiệt độ lõi cơ thể (Increase in body core temperature)	K	
3.161	Δt_{pr}	Tính không đối xứng của nhiệt độ bức xạ (Radiant temperature asymmetry)	K	2.87
3.162	ε	Độ bức xạ (Emissivity)	1	2.33
3.163	ε_b	Độ bức xạ của đĩa đen trong thiết bị hai đĩa để đo nhiệt độ bức xạ mặt phẳng và độ phát xạ của đầu cảm ứng đen trong thiết bị đo bức xạ hai khối cầu (Emissivity of the black disc in the two-discs instrument for measuring plane radiant temperature and of the black sensor in the two-sphere radiometer)	1	
3.164	ε_d	Độ bức xạ của bề mặt quần áo (Emissivity of clothing surface)	1	
3.165	ε_g	Độ bức xạ của quả cầu đen (Emissivity of the black globe)	1	

STT (No.)	Ký hiệu (Symbol)	Thuật ngữ (Term)	Đơn vị (Unit)	Xem định nghĩa (See definition)
3.166	ε_p	Độ bức xạ của đĩa đánh bóng trong thiết bị hai đĩa để đo nhiệt độ bức xạ mặt phẳng và độ phát xạ của đầu cảm ứng đánh bóng trong thiết bị đo bức xạ hai khối cầu (Emissivity of the polished disc in the two-discs instrument for measuring plane radiant temperature and of the polished sensor in the two-sphere radiometer)	1	
3.167	ε_s	Độ bức xạ của một bề mặt hoặc của một thiết bị cảm biến (Emissivity of a surface or of a sensor)	1	
3.168	ε_{sk}	Độ bức xạ của bề mặt da (Emissivity of skin surface)	1	
3.169	σ	Hằng số Stefan-Boltzmann (Stefan-Boltzmann constant)	$\text{W}\cdot\text{m}^{-2}\cdot\text{K}^{-4}$	2.109

Thư mục tài liệu tham khảo

- [1] TCVN 7112:2002 (ISO 7243:1989), Ecgônnomi - Môi trường nóng - Đánh giá stress nhiệt đối với người lao động bằng chỉ số WBGT (nhiệt độ cầu ướt);
- [2] TCVN 7489:2005 (ISO 10551:1995), Ecgônnomi - Ecgônnomi môi trường nhiệt - Đánh giá ảnh hưởng của môi trường nhiệt bằng thang đánh giá chủ quan;
- [3] TCVN 7438:2004(ISO 7730:1994), Ecgônnomi - Môi trường nhiệt ôn hoà - Xác định các chỉ số PMV, PPD và đặc trưng của điều kiện tiện nghi nhiệt;
- [4] TCVN 7321:2003 (ISO 7933:1989)¹⁾, Ecgônnomi - Môi trường nóng - Xác định bằng phân tích và diễn giải stress nhiệt thông qua tính lượng mồ hôi cần thiết;
- [5] TCVN 7212:2002 (ISO 8996:1990)²⁾, Ecgônnomi - Xác định sự sinh nhiệt chuyển hoá;
- [6] TCVN 7439:2004 (ISO 9886:1992), Ecgônnomi. Đánh giá cảng thẳng nhiệt bằng phép đo các thông số sinh lý;
- [7] ISO 9920:1995, Ergonomics of the thermal environment — Estimation of the thermal insulation and evaporative resistance of a clothing ensemble;
- [8] ISO 7726:1998, Ergonomics of the thermal environment — Instruments for measuring physical quantities;
- [9] ISO 11399:1995, Ergonomics of the thermal environment — Principles and application of relevant International Standards;
- [10] ISO/TR 11079:1993, Evaluation of cold environments — Determination of requisite clothing insulation (IREC);
- [11] Glossary of terms for thermal physiology.

---

¹⁾ TCVN 7321:2003 (ISO 7933:1989) hiện nay đã được thay thế bởi TCVN 7321:2009 (ISO 7933:2004);

²⁾ TCVN 7212:2002 (ISO 8996:1990) hiện nay đã được thay thế bởi TCVN 7121:2009 (ISO 8996:2004).